

DACIA

2 Lei**Ziarul de afirmare românească al Tinutului Timiș — Aoare sub egida Astei Bănățene**Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘUAbonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIURedacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

CU ARMA LA PICIOR

În recentul consiliu ce s'a ținut la Cotroceni, atitudinea României a fost clar și definitiv fixată.

România nu are pretențiuni față de alții, dar e o chestiune vitală și de onoare apărarea integrității țării, ceea ce a determinat pe factorii de răspundere să ia o hotărâre în sensul unei stricte respectări a neutralității.

Nu de noi depinde soluționarea conflictului ce a izbucnit în Europa, tocmai de aceea punctul de vedere românesc s'a conturat pe lângă o expectativă ce nu poate da de bănuț nimănu.

Războaiele, oricine ar eși victorios dintre beligeranți, sunt urmate de acele apăsătoare crize morale și economice ce se resfrâng ca un blestem asupra generațiilor.

Bătrânul nostru continent nu s'a refăcut încă de pe urma trecutului războiu, când un nou cataclism amenință pacea și progresul lumii. Repetăm nu ne stă în putere a-l opri acest războiu, dar nu ne vom precupeți contribuția pentru instaurarea unei ere de înțelegere între popoare, dacă această nu reclamă jertfe ce ar periclita ființa noastră națională.

Cât de drept și sincer este drumul parcurs de politica românească față de vecini, o dovedesc repetatele asigurări date acestora că nu urmărim scopuri imperialiste, ci pace și raporturi amicale.

Pacea însă, în zilele noastre nu se poate sprijini decât pe forța armată. O națiune consolidată sufletește și bine înarmată, poate privi viitorul cu un sentiment de siguranță și încredere.

La acest capitol, ne facem o elementară datorie amintind că în fruntea celor ce au muncit și cu zi pentru înzestrarea cetății românești, puternica pavază a gliei strămoșești, se află primul ei ostaș, M. S. Regele Carol II. Sub augusta supraveghere a Suveranului sfetniciei Săi din guvern au desăvârșit opera de înarmare, iar azi, moralul ridicat al soldatului român se reazămă pe armele cele mai moderne și desăvârșite.

Celor ce ne pizmuesc țara și bogățiile ei, celor ce nu văd cu ochi buni consolidarea României și creșterea puterii ei, le răspundem cu sufletul curat și cu voința hotărâtă: nu avem intențiuni agresive față de nimeni, dar nu vom admite nici cea mai mică știrbire adusă suveranității statului român.

Măsurile cu caracter militar ce s'au luat în ultimul timp, sunt pătrunse de același spirit. Apărarea frontierelor trebuie asigurată din timp și cu toate mijloacele ce ne stau la îndemână.

În actualul conflict, poziția noastră e bine precizată: pace, dar cu arma la picior.

ROMULUS P. ROȘU

Lupte îndârjite pe frontul de Vest

Trupele franceze înaintează încet dar sigur pe un front de 50 km. O mare bătălie pe punctul de a se deslănțui în Polonia

Berlin, 12 (Rador). — D. N. B. O mare bătălie este pe punctul de a se deslănțui în Polonia de Nord, unde trupele germane au respins inamicul peste fluviul San. Trupele polone încercuite în jurul localităților Tarnow, Jarownik, Razimow și Jaroslav, au început să depună armele.

Germanii au reușit să facă poduri peste Narow. Artileria polonă din toate cartierele Varșoviei a deschis focul asupra trupelor germane aflătoare în punctele de Apus a capitalei.

La Gdynia unde încercuirea continuă, forțele navale germane au ajutat efectiv trupele terestre. Aviația a bombardat sectoarele Lemberg și Lublin, distrugând gara de Vest din Lemberg. Pe frontul de Vest, artileria franceză a bombardat aerodromul dela Saarbrücken, orasul fiind evacuat. Avioane franceze au fost doborâte asupra teritoriului german.

POSTURILE ÎNAINȚATE ALE LINIEI SIEGFRIED ATACATE DE TRUPELE FRANCEZE

Paris, 12 (Rador). — „Havas”: Lua-

rea de contact pe frontul de Vest se pare că evoluează spre un început de bătălie. Continuăm să atacăm posturile înaintate liniei Siegfried, dar cu avangărzile întărite. Un oarecare număr de sate au fost ocupate de trupele franceze, care s'au instalat pe mai multe movile, care constituie puncte de sprijin pentru artilerie. Germanii, cari după aparență păreau să cedeze posturile avansate, apără cu îndârjire punctele de observație pentru artilerie. Contraatacurile lor prezintă un caracter foarte periculos. Dealungul unui front de 50 km., înaintarea noastră a progresat normal, în ce privește $\frac{2}{3}$ din acest front, iar în cealaltă treime, am întâmpinat foarte mari dificultăți.

GERMANII DAU LUPTE DISPERATE PENTRU A RECUCERI POZIȚIILE PIERDUTE

Paris, 12 (Rador). — „Petit Parisien”, ocupându-se de operațiile militare

de pe frontul de Vest scrie între altele: Germanii rezistă de 24 ore cu energie în ansamblul frontului dela Nord-Est, încercând să reia pozițiile dominante pe care le-am cucerit destul de repede. Dar contraatacurile inamicului nu au dus la nici o schimbare a situației. Grație tirului mitralierelor, elementele înaintate germane au fost respinse. Artileria germană a reacționat. Din această reacțiune rezultă că trupele noastre au atins părți înaintate din linia Siegfried, ale cărei lucrări chiar din cele mai mari, sunt foarte îndepărtate de frontul direct al ei. Artileria noastră a ajutat la realizarea înaintărilor între Saar și Vosgi, ceea ce înscamnă că am înaintat continuu între regiunea dela Sud de Saarbrück și malurile Moselliei. Totuși, în apropiere de Sierk, inamicul a încercat o ofensivă, în cursul căreia am păstrat terenul cucerit de noi în zilele precedente.

Presă din Budapesta scrie:

Suntem încă departe de ultimul act al dramei germano-polone Frontul polonez se poate cristaliza încă

Londra, 12 (Rador). — Situația armatei polone fost examinată Luni de către corespondentul militar al ziarului „Times”. Se scoate în relief rolul jucat de aviația germană în legătură cu forțele terestre. Ziarul arată că nu numai bazele și liniile de comunicație ale armatei sunt bombardate în mod continuu, dar aviația germană atacă în plină securitate. Pe de altă parte, armata germană dispunând de o foarte bună aviație, poate să-și miște trupele pentru a ataca flancurile și chiar soatele frontului, fără a risca primejdiile serioase. Dimpotrivă, trupele destinate de armata mai slabă să contraatace, pot fi zdrobite chiar înainte de a fi putut da atacul. Autorul articolului recunoaște că soldatul polon luptă în conformitate cu tradițiile marelui naționali și soldați viteji din care face parte. Dificultățile întâmpinate de armata germană sunt deosebit de mari și se arată că ele

provin din cauza înaintării prea rezezi. Germanii au de reparat podurile și tunurile distruse în retragere de trupele polone.

Examinând operațiile de pe frontul franco-german, ziarul exprimă părerea că pe acest front se exercită în mod vădit o presiune puternică, care câștigă în intensitate. Cititorii să nu se aștepte pentru moment la rezultate prea însemnate. Ziarul crede că nu este imposibil, ca frontul să se cristalizeze așa cum s'a întâmplat în Spania, în timpul recentului război civil, dacă trupele polone reușesc să se opună timp de câteva zile înaintării germane.

„VARȘOVIA REZISTĂ”

Budapesta, 12 (Rador). — Ziarele ungare apărute Luni dimineața, insistă asupra rezistenței polone. Astfel „Nemzetör” scrie: „Varșovia rezistă. Suntem încă departe de ultimul act al dramei germano-polone. Polonezii pun

în aplicare aceeași tactică pe care ei au mai folosit-o în trecut.”

Paris, 12 (Rador). — Luni după amiază, ambasadorul Poloniei a anunțat că Varșovia nu a fost cucerită de trupele germane, ci se află tot în stăpânirea polonilor. Un funcționar al ambasadei a declarat presei, că ambasada polonă n'a avut Luni înainte de amiază comunicație directă cu Varșovia, dar că află știrea de mai sus din informațiile posturilor polone de radio.

UN COMITET AL AUSTRIECILOR DIN ANGLIA CARE NU RECUNOSC ANSCHLUSSUL

Londra, 12 (Rador). — Comitetul austriacilor din Anglia a format un comitet executiv, cu misiunea de a reprezenta în Anglia pe austriacii cari nu recunosc Anshlussul și în scopul de a organiza o cooperare a serviciilor lor naționale cu forțele militare britanice.

Trecutul Slovei Bănăţene

Primele dictionare româneşti

Tot secolul al XVII-lea, da literaturii române cele mai însemnate manuscrise pentru istoria literară: *Dictionarium Valachico-Latinum* și *Lexicon Marsiliianum*, primele scrieri lexicografice românești, tot o contribuție a Banatului.

Cel dintâiu, un manuscris de 172 pagini plus 92 foi adause la legat, a fost descoperit de B. P. Hasdeu la 1871, în Biblioteca Universității din Pesta. Cuprinde peste 5000 cuvinte așezate într-o ordine alfabetică, prea puțin strictă și pe alocurea, incomplet. Lucrarea — numai o ciornă — nu are semnătura autorului, fapt ce l-a determinat pe Hasdeu să-l numească *Anonymus Lugoshensis* iar pe Crețu, care a tipărit-o într-o ediție completă și îngrijită, *Anonymus Caransebesiensis*.

Nici datarea manuscrisului, nu o putem stabili precis. Hârtia, menționarea mai multor nume proprii, ne îndrituiesc să-l socotim scris prin anul 1670, iar toponimia ne sfătuiește să-i căutăm autorul în părțile Caransebeșului, nu ale Lugojului, cum crede Crețu. Lexicul cuvintele, păstrează credincios, nuanța acestei regiuni, cu particularitățile proprii ei: n, înaintea lui i, nealterarea consoanelor b, p, f, urmate de i, și altele.)

Autorul se ține cu stăruință de dialectul său, ceiace nu s'a făcut nici în dictionarul de la Buda, tipărit la 1825. Se însirue aci numiri topografice, cuvinte cu forme duble, derivații și diminutive; termini de coreografie populară, o bogată sinonimică, expresii copilărești și interjecții luate din gura poporului.

Dictionarium Valachico-Latinum, e primul dictionar ce pune limba română alături de cea latină, din care s'a zămislit.

Hasdeu, nu-i găsește autorul între cărturarii veacului XVII. D. N. Drăgan — documentat — îl artibue lui Mihail Haliciu. Ceilalți slovări, Fogarasi, Viski, Ivul, Buitul, și-au sfârșit activitatea numai la traduceri sau au contribuit la înaintarea streinilor de limbă românească, pe când Haliciu semnează versuri românești, e din Caransebeș și e contemporan cu datarea manuscrisului. Apoi faptul că dictionarul apare la Sibiu în 1742 — locul unde — și adăpostise Haliciu biblioteca, după refugiu — e o confirmare²⁾. Ortografia, — ca cea din odă, — un amestec de ortografie maghiară și germană, ar fi un alt criteriu, ca și grafica, de altfel.

Prietin și fost coleg de școală cu Păriz Păpai, autorul unui dictionar latin-maghiar început deja pe când era elev și tipărit la Lőcse în 1708, putea să primească îndemnul și sfatul acesta.

Toate părerile, toate dovezile și faptele cunoscute până acum, dau autoratul lui Haliciu.

Despre valoarea lui istorică, scria Hasdeu: „Oricum ar fi, este cel mai vechiu vocabular al limbii române, adică traducând din românește într-o limbă streină, iar nu viceversa, după cum traduce de ex. din slavonește în românește, acele glosare din veacul XVII. Referindu-se la munca închinată acestei lucrări, tot Hasdeu, subliniază: „Peste doi secolii după Anonimus... noi nu găsim decât vr'o 10.000 de cuvinte în marele *Lexicon* Budan dela 1825, lucrat — după cum se zice pe frontispiciu — „de mai mulți autori în cursul a trei-zeci și mai multor ani.” Ce colosală muncă presupune dară prima încercare de această natură, făcută de un singur om.”³⁾

Coloanele manuscrisului, așezate în paralelă, au literă latină, același ortografie obișnuită iar rândurile, nu totdeauna cu cuvântul tradus, îi dau caracter de operă neisprăvită. E numai un prim manuscris...

Pentru o mai bună cunoaștere a primului dictionar, las loc la câteva cuvinte mai caracteristice:

Maccin = Molo
Macsove = Pagus in districtu Sebesienis
Maj = Malleus
Majke = Mater

Makar = Quamvis, Licet
Makarkare = Quilibet, Quivis
Makarcsiné = Quicunque, Quivis
Makarunde = Ubicunque, Quocunque
Makarunde = Ubicunque, Quocunque
Makarunde = Ubicunque, Quocunque
Mozomaine = Spectrum. Terriculamentum
Mjedz = Medium
Mé = Mea
Martalya ...
Marga = Pagus in fine Portae ferreae
Marmur = Marmor
Marmure = Porta ferrea Angustiae, Transylvaniae ex parte Hungariae inferioris
Mecciture = Aenigma
Melkomish = In silentio
Menyeke = Manika

Mer de Svent Pietru = Malum praecox Murony...
Strem = Sirmium, Platae Caransebesnomen

Teius — Tilietum. Promontorium Caransebesiense⁴⁾

Așa cum se prezintă, este unei document lingvistic de mare preț. Parte din cuvinte, și-au denaturat sensul, din original, iar altele au dispărut. E demn de subliniat că aproape toate expresiile și vorbele specifice, sunt de origină latină.

Ion B. Mureșianu

2) N. Drăgan o. p. citat, p. 118 și altele.
3) B. P. Hasdeu, sp. citat, coloanele 3117-3118.

4) După Hasdeu, idem, coloanele 3120-3127.

Fruntași țărani din Pesac

aderă cu însuflețire la organizația Gărzilor Naționale F. R. N.

Timișoara, 12. — Duminecă, 10 Septembrie s'a desfășurat în frunțașă comună Pesac serbarea organizării Gărzilor Naționale F. R. N.

La orele 10, d. colonel Madancovici, comandantul Gărzilor din ținutul Timiș, însoțit de d-nii: deputat dr. Antoniu Bogdan, căpitan Ion Ursu, comandantul Gărzilor din județul Timiș Torontal și N. Galetaru, secretarul Comandamentului, au fost întâmpinați de către reprezentanții autorităților, în frunte cu d. primpretor Petrovici, înconjurați de mii de săteni, îmbrăcați în haine de sărbătoare. După urarea de bun sosot rostită de d. primpretor, o mică străjeră oferă d-lui colonel Madancovici un buchet de flori.

Se oficiază un serviciu divin, de către păr. Fizeșanu, care prin cuvinte înălțătoare, îndeamnă pe toți românii să se înscrie în această patriotică instituție.

După aceasta, întreaga asistență se îndreaptă spre parcul comunei, unde vorbește mulțumii d. deputat Dr. Antoniu Bogdan, originar din Pesac, evocând amintiri din anii copilăriei petrecută în mijlocul țăranilor, într-o eră deasupra a tot ce era românesc.

Își manifestă bucuria de a vedea azi comuna Pesac centru de plasă și asigură pe d-nii comandanți ai Gărzilor Naționale, că toți românii de aici se vor înro-

la în noua unitate, pusă în slujba marilor noastre interese naționale.

Urmează cuvântările dlor primpretor Petrovici, căpitan Ursu și a d-lui colonel Madancovici, care vorbește de trecutul plin de strălucitoare glorie al neamului românesc, amintind figura marelui erou al Banatului, generalul Dragalina, mort în luptele dela Jiu, tatăl distinsului comandant al Diviziei I-a de Infanterie, generalul Dragalina, fala armatei române și mândria acestui colț de țară.

D-se aduce mulțumiri d-lui Rezident Regal Dr. Alexandru Marta, Secretar General Dr. Gh. Ciupe și d-lui colonel Virgil Popovici, prefectul județului, cari au dat cel mai larg sprijin pentru organizarea Gărzilor Naționale.

La sfârșitul cuvântării, d-se aduce omagii Marelui nostru Suveran, d-lui prim ministru și generalul Petre Georgescu, comandantul Gărzilor Naționale din întreaga țară.

Cuvântările au fost urmate de defilarea țăranilor în sunetele fanfarei din comuna Igrış. La orele 1 s'a servit o masă camaraderească, în sala festivă a Casei Naționale, luând cuvântul d-nii: Dr. Antoniu Bogdan, părintele Fizeșanu, învățător Sebeșanu, părintele Vermeșanu, primpretor Petrovici și d. colonel Madancovici, care mulțumeste tuturor pentru dragostea manifestată față de Garda Națională.

Ședința Eforiei cursurilor de ucenici din Timișoara

Inscrierea ucenicilor la cursuri a fost suspendată până la clarificarea situației

Timișoara, 12. — Eforia cursurilor de ucenici din localitate a ținut ieri o importantă ședință sub președinția d-lui primar dr. Emil Țieranu, prezent fiind și d. insp. general Gh. Botez.

După verificarea procesului verbal din ședința trecută, care a rămas să fie completat, s'a luat cunoștință de numirea noului director al cursurilor în persoana d-lui prof. Pompiliu Teaha, care fiind concentrat și-a luat un concediu. În locul d-sale a fost delegat la conducerea cursurilor d. prof. Gh. Coman.

În privința angajării corpului didactic pentru noul an școlar, s'a decis ca toate cererile să fie supuse dd. insp. generali Sablin Evtușianu și Gh. Botez spre a-și da avizul și apoi să se facă propuneri la minister pentru a face numirile.

S'a mai aprobat plata salariilor restante a personalului de serviciu pe lunile Iunie și Iulie, sub formă de avansuri din fondul de rezervă pe care școala îl

sare deșus la Banca Națională.

Deasemeni s'a mai hotărât a se face o intervenție telegrafică direct la d. ministru Mihail Ralea, aducându-i-se la cunoștință că s'a sistat înscrierea ucenicilor la cursuri, până ce Ministerul Muncii nu lichidează situația din anul trecut, precum și din anul acesta.

Este vorba de fondul necesar întreținerii cursurilor, problemă de care primăria municipiului s'a degajat și a rămas să fie rezolvată de către Ministerul Muncii, adică acesta să suporte toată întreținerea cursurilor din Fondul Muncii.

Cum altă rezolvare nu mai există, credem că Ministerul muncii nu va întârzia să dea răspunsul cuvenit. Altfel, rămân toți ucenicii nescolarizați. Mai mult. Cad și din prevederile legii în ce privește obținerea titlului de capacitate.

Ședința vitoare a Eforiei se va ține Mercuri 13 l. c.

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

MARȚI 12 SEPTEMBRIE

Ortodox: Sf. Martir Autonom (208)
Catholic: Sf. Nume al Mariei.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Salvator anii. Circ. II.: Sarpe, Piața Traia 7. Circ. III.: Merkle, Str. Miron Costin 1. Circ. IV.: Kövory. Circ. IV.: Craciun, Piața Dragalina 15. Fratelia: Panajoth. Freidorf: Erenita

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capitol: „Stăpânul junglei”, cu Evelyn Brent.

Scala: „Doamna din Malacca”, cu Ewige Feullere.

Corso (fost Rivoli): „Trader Horn”.
Apollo: „Viena de altădată...”

Radio

MARȚI 12 SEPTEMBRIE

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI, RADIO-E PERIMENTAL. Ora 7.00 Concert de dimineața (discuri); Gimnastica ritmică; Continuarea concertului dimineții (discuri); Sfaturi gospodărești și igienice.
RADIO ROMANIA. Ora 12.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 12.03: Orchestra Sandu Marcu: Arie națională. RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. Ora 13.00: Ora. Sport. Ora 13.05: Continuarea concertului Orchestrei Sandu Marcu: Două ghitare și Balalaica-aranj de Sandu Marcu; Vals trist și Mică conversație de Ochi Albi; Ca 'ntr'un roman-tango de Covnd'o; Vals, buette de Drigo; Arie națională. Ora 13.35: Cântece populare. Ora 14.00: Spectacole; Știri artistice. Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Muzică variată (discuri). Ora 15.10: Actualități. RADIO ROMANIA Ora 19.00: Ora, Mersul vremii. Ora 19.02: Cronica științifică. Ora 19.17: Muzică corală (discuri): I. Coruri de copii: Nimfe și păstori de Purcell și Cor din „Hänsel și Gretel” de Humperdinck (Corul copiilor din Manchester); Două cântece de Wood (Corul copiilor bisericii Sf. Maria din Londra); Cântecul de dimineață al călărețului (Corul de copii Schwartzmeier); Două melodii populare (Corul de copii din Bielefeld); II. Corul Operei din Berlin: Corul focului din „Othello” și Corul fugărilor din „Macbeth” de Verdi (Corul Operei din Berlin dir. de Franz Reuss); Corul vânătorilor din „Freischütz” de Weber (Corul Operei din Berlin dir. de Oskar Friedl); Ora 19.50: Septet de Ravel dir. de autor (discuri). RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. Ora 20.00: Pe marginea Albului portului popular românesc de Ap. D. Culea. Ora 20.15: (discuri) de Priboda. Ora 20.40: George Ștefănescu (voce): Odă safică de Brahms; Inelu lde argint de Chaminade; Chitaristul de Perez-Sorriano; Elegie de Massenet; Unde aud cucul cântând de Kiriac; A fost un vis de Luciu Olteanu. Ora 21.00: Baleta franceze vechi-Orchestra Radio dir. de Alfred Alessandrescu: Concerto pentru orchestră de coarde de Lully (Uvertură); Loure, Rigaudon; Marș și Passepied; Rondo; Bourre; Suită de balet no. 1 de Gluck-Mottl (Arie de balet din operele Don Juan, Armida, Orfeu și Ifigenia în Aulida); Suită de balet de Rameau-Mottl; Suită de balet de Gretry-Mottl (Tamburin, Meruet, Gigă). Ora 22.00: Radio-jurnal; Sport. Ora 22.25: Muzică de dans (discuri). Ora 22.40: Mandolină italiană și cântăreți spanioli (discuri): Intermezzo de Margutti și Suită marină de Amadei; Cântec popular spaniol (voce: Rafael Medina); Sărutul-vals de Piattoli; De Almeria melodie de Sanchez y Ferriz (voce: Pilar Garcia); Capriciu-mazurcă de Arlenzo. Ora 23.00: Radio-jurnal. Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei Vasile Julea transmis dela restaurantul „Coșna” voce: d-ra Rodica Bujor. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză și engleză.

Lupta împotriva speculei

Descinderi pentru descoperirea stocurilor de mărfuri acaparate
București, 12 (SIR). — În urma reclamațiilor primite din diferite părți ale țării, autoritățile superioare au hotărât să se facă inspecții și descinderi pentru descoperirea stocurilor de mărfuri acaparate și ascunse de diverși inși în scopul speculei. Deasemeni dau ordine severe organelor de control, să caute a stărpi tendința de urcare de prețuri a unor comercianți hrăpăreți.

Isprava unor fii denaturați

Chișinău, 12 (SIR). — În toată Basarabia a stărnit revoltă cazul următor: Bătrânul Eremia Sochirca, de 86 ani, din comuna Dumitrești, jud. Soroca, după ce a fost bătut fără milă de fiul său Profir Sochirca, acesta împreună cu soția Olga l-a uns cu petrol pe neputinciosul bătrân și l-au dat foc. La țipetele disperate ale bătrânului au sărit vecinii, stingând flăcările cari cuprinseseră victima. În drum spre spital, bătrânul a murit după câteva ceasuri de chinuri groaznice. Cercetările întreprinse au dovedit și complicitatea celui de al doilea fiu al bătrânului, anume Ioan. Parchetul cercetează înfiorătorul caz.

67 ani dela marea mare-lui tribun Avram Iancu

București, 12 (SIR). — Eri împlinindu-se 67 ani dela moartea marelui luptător Avram Iancu, una din cele mai luminoase figuri istorice ale Ardealului, societatea „Târnavă Mare” a organizat o pioasă comemorare la sediul din capitală.

Exerciții pentru evacuarea copiilor la București

București, 12 (SIR). — Primăria municipiului București organizează exerciții pentru evacuarea copiilor din București. Se vor amenaja cantonamente în școlile din jurul Capitalei.

INTOXICATIE PRIN CIUPERCI

București, 12 (SIR). — În capitală s'a întâmplat eri un caz de intoxicație de ciuperci: familia Ceartăș, compusă din trei persoane, grav intoxicată cu ciuperci a fost transportată în stare gravă la spitalul Filantropia. Tot în curtea locuinței lor din str. Col. Pleșoianu 53 s'au mai intoxicat și alte persoane, însă starea acestor e mai ușoară.

La harta noastră

Pentru a permite cititorilor noștri să urmărească mai ușor mersul operațiilor militare în Polonia, dăm în numărul de față o hartă a regiunii dintre Poznan (Posen) și Lwow (Lemberg).

Linia frontului, în ziua de 11 Septembrie, trece aproximativ prin următoarele puncte ale hărții:

Plecând dela localitatea Grajewo (granița Est a Prusiei Orientale) — Lomza — Ostroleka — Wyszokow — râul Bug — râul Vistula — Bromberg — în arc de cerc între Poznan și granița germană — Lodz — Sud Varșovia — râul Vistula (Weichsel) spre Sud, până la Sandomierz, apoi ajungem drept în jos, spre Sud, până la Carpați.

În apropierea acestei linii veți regăsi localitățile menționate în comunicate. Remarcați că frontul trece atât la Nord cât și la Sud de Varșovia. (Hărțile publicate în unele ziare bucureștene sunt cu totul greșite!)

Presă franceză și engleză despre evenimentele în curs

Războiul va fi de lungă durată

Po'onezii se pregătesc pentru o luptă asemănătoare celei dela Marna
„Germania național-socialistă din 1939 a comis aceeași eroare pe care a făcut-o fostul Kaiser în 1914”

Paris, 12 (Rador). După prima săptămână a operațiilor militare, ziarele parisiene apărute Luni dimineața, procedează la o punere la punct a situației militare de pe fronturile francez și polon și insistă asupra sforțărilor înaltului comandament francez, pentru a menaja viețile omenești.

„Le Petit Journal” scrie: Mai înainte de câteva zile nu trebuie să ne așteptăm la evenimente mari. Înaltul comandament înțelege să nu irosească forțele noastre în lupte insuficient pregătite. Nu trebuie să facem pe grozavii. Trebuie să câștigăm războiul, economisind cât mai mult viețile soldaților noștri”.

„Le Matin”, declară: Toate atacurile sunt date pe îndelete cu prudență și metodă, adică observându-se caracteristicile științei strategice. Generalul Gamelin are grijă să menajeze sângele francez, deoarece ofensiva este pregătită cu multă înțelepciune. Putem fi siguri, că el nu va angaja diviziile noastre în lupte insuficient pregătite.

„L'Époque” scrie: Războiul va fi de lungă durată, deoarece trebuie dacă voim să economisim soldații, să acceptăm ca el să fie lung. Germania a pierdut deacum războiul bazat pe rapiditate, pe care se întemeia pentru a fi victorioasă și cu care ne-a amenințat atât de des. Războiul care trebuia prin deslănțuirea lui fulgerătoare, în aer și pe cale terestră, să paralizeze mobilizarea noastră, să facă imposibilă orice concentrație și astfel să ne îngenunchieze mai înainte de a da lupta. Or nimic din toate acestea nu s'a întâmplat. La adăpostul trupelor noastre de acoperire, mobilizarea generală s'a făcut într'un stil într'adevăr mareț.

Ziarele examinează situația de pe frontul polon și constată în general, că ea nu este disperată. Se pare că linia polonă se reface. Nu este vorba de o retragere dezordonată, așa cum ar fi putut crede unii. Polonezii se regrupează. Polonezii se pregătesc pentru o luptă asemănătoare celeia dela Marna, scriu ziarele.

TIMES DESPRE MOBILIZAREA GENERALĂ A FRANȚEI

Londra, 12 (Rador). — Times, sub semnătura corespondentului Paris, aduce omagii „hotărârii dârje și încrederii plină de calm cu care Franța face față războiului”. Ei scrie că mobilizarea generală a armatei franceze s'a făcut în cele mai bune condițiuni posibile și că luarea de contact efectiv cu inamicul, ordonată de conducătorii armatei franceze cari dau dovadă de sânge rece, a risipit din spiritul comandamentului german iluzia că frontul de Vest ar putea să fie ținut cu efectivele reduse, cându-i-se astfel putința să arunce toate forțele germane împotriva polonezilor. Ziarul laudă deasemeni, sângele rece, curajul și disciplina parisiensilor în timpul alarmelor aeriene, precum și suflul de bravură care însuflețește întreaga națiune franceză.

Cum e comentat în Anglia discursul marelui mareșalului Göring

Londra, 12 (Rador). — Marea Britanie a replicat fără echivoc la „Invitațiile pacifice” ale mareșalului Göring, proclamând imediat notărea de a se pregăti pentru un război de lungă durată. În acești termeni, ziarele engleze de Luni dimineața resping cu indignare aceea ce ele numesc „o propunere de armistițiu dezonorantă, venită să adoarmă opinie publică mondială și să dea puțință Reichului să se degajeze de constrângeră ce începe să apese asupra lui”.

„Times” în articolul fond, subliniază nereușita completă a strategiei politice național-socialiste. Această strategie ale cărei linii apar în discursul stângaci al mareșalului Göring, avea de scop să determine puterile occidentale să admită o pace dezonorantă, după consumarea agresiunii contra Poloniei. Germania național-socialistă din 1939 a comis aceeași eroare pe care a făcut-o fostul Kaiser în 1914.

„Daily Express” scrie: Răspunsul nostru e că nu avem încredere în cuvintele mareșalului Göring, că suntem deciși să sfârșim cu național-socialismul și

lizarea păcii.

„Daily Mail”, prin redactorul său diplomatic, precizează următoarele trei puncte ale politicii britanice, de război: 1. Să repare nedreptatea făcută Poloniei. 2. Să refuze orice negocieri cu Germania, atât timp cât vreun soldat german s'ar mai afla pe teritoriul polon. 3. Să facă astfel ca „monstruoșitățile” cum sunt atacurile comise contra Cehoslovaciei și Poloniei, să nu se mai poată repeta în flece moment, împotriva altor state europene independente.

„News Chronicle” scrie: Unul dintre motivele pentru care războiul cel mare a durat mai mult decât era nevoie, a fost incoetineaala Marelui Britanii de a da încă dela început o efortare maximă. Aceasta nu se va mai repeta.

„Daily Telegraph” scrie: Astăzi, mareșalul Göring declară poporului german, că actuala campanie în Polonia nu va dura mai mult de patru săptămâni. La această fanfaronadă, guvernul britanic a răspuns într'un mod fulgător, anume că planurile sale sunt stabilite în vederea unui război de trei ani sau chiar mai lung.

„Daily Herald” scrie, că național-socialiștii fac uz de două tactici, încercând să adoarmă națiunile prin asigurări pacifice, cu privire la o falsă securitate și încercând pe de altă parte să le paralizaze, prin amenințări Polonia, Franța și imperiul britanic formează un tot și niciunul dintre membrii lui nu poate să fie nici izolat nici distrus. Nu am sărit în ajutorul unei cauze, pentru ca apoi a doua zi să o abandonăm.

Discursul la radio al dlui Paul Reynaud:

„Vom învinge pentru că suntem mai tari”

Franța posedă de două ori mai multe tone de aur decât în 1914

Paris, 12 (Rador). — D. Paul Reynaud, ministrul finanțelor a ținut astăzi seară un discurs la radio, în care a arătat că Franța începe războiul în condițiuni economice și financiare mult superioare celor ale inamicului. Producția uzinelor sale de război a sporit considerabil de un an. Stocul ei de aur a crescut cu aproape 30 la sută de câteva luni și astăzi Franța posedă de două ori mai multe tone de aur decât în 1914.

D. Reynaud a anunțat apoi, că guvernul francez are un plan de bătălie pe frontul economic și financiar. Ultimul

sfert de oră aparține națiunii care va produce cât mai mult și va consuma cât mai puțin. A vorbit despre decretul publicat azi dimineața, instituind controlul eficace a schimburilor și a terminat arătând că greutatea celor două mai puternice imperii din lume, este aruncată în balanță. Vom învinge pentru că suntem mai tari!”

POLONIA ȘI-A PUS TOATA ÎNCREDEREA ÎN SPRIJINUL FRANȚEI

Paris, 12 (Rador). — D. Lukasiewicz, ambasadorul Poloniei a vorbit la radio subliniind importanța acordului prin care se crează o unitate de armată alcătuită de poloni, care va lupta pe frontul francez sub drapelul polon și sub comanda polonă. D-sa a arătat că Polonia și-a pus toată încrederea în sprijinul Franței.

Războiul abia începe. Din acest război, Polonia va eși victorioasă.

Ambasadorul a încheiat spunând: „Polonia vă cheamă și vă poruncește, la arme contra agresorului!”

Capitol

Mai bun ca MONUMENTUL INDIAN I
Stăpânul-Junglei

Seria I.

dela 12 Sept.

Marti

cu GRANT WITHERS — BETHY RHODES — EVELYN BRENT
Senație — Mister — Dragoste

CRONICA ARADULUI

Deschiderea scolii de pilotaj la Arad

Frumoasa serbare dela aerodromul „Ceala”

Arad, 12. — După cum arătat în altă ocazie, în localitate a luat ființă prima școală de pilotaj din țară, a cărei deschidere festivă a avut loc, Duminecă, 10 Septembrie c. înainte de masă, la orele 11 în prezența șefilor autorităților, a conducătorilor școlii și a unui foarte numeros public din orașul nostru. Câmpul din jurul aerogării de pe aerodromul din „Ceala” a fost plin curioși care s'a grăbit să asiste la demonstrațiile celor șase elevi piloți brevetați la A și B, ale căror sboruri frumoase l'a aplaudat cu multă sinceritate.

Deschiderea festivă a școlii de piloți a început cu o scurtă sfestanie, oficiată de părintele Virgil Lugojanu, răspunsurile fiind date de elevii școlii CFR, de sub direcțiunea d-lui inginer, Toma Serbănescu, organizatorul acestei școli. Apoi corul elevilor dela școala CFR a cântat mai multe cântece patriotice și populare, sub conducerea d-lui profesor V. Lugojanu, după care au urmat demonstrațiile de sbor. Primul care s'a urcat în aer a fost instructorul Teodoranu, a cărui exhibiție a fost viu aplaudată de cei prezenți. Au urmat apoi elevii brevetați, la rând, care la fel au dovedit calități excepționale în pregătirea lor. Comisiunea compusă din d-nii Teo-

bari Codin, avocat, București, inginer Nicolae Stan, precum și alții, și-a exprimat deplina satisfacție pentru cele constatate și pentru felul cum s'au pregătit cei șase elevi.

La aceasta solemnă, și foarte interesantă demonstrație au luat parte din autoritățile locale și d-nii: general Georgescu I. Petre, general N. Teodorescu, comandantul grănicerilor dela Arad, ing. Toma Serbănescu, directorul școlii CFR Vladimir Luca, harnicul și neobositul reprezentant al societății române de navigație aeriană „LARES” căpitan V. Bărbulescu, comandantul aerogării și portului din localitate, ing. Victor Poruțiu, directorul școlii de pilotaj V. Cristea, inginer, Bogdan Alexandrescu, funcționar CFR, reprezentanții străjerilor și străjerelor din cohortele Arad, precum și reprezentanții primăriei și a județului dela noi.

După terminarea demonstrațiilor executate cu atâta meșteșug de către elevii brevetați, au urmat sboruri de agrement pe seama marelui public, pe un aparat Potez, al societății „Lares” care a fost trimis anume în acest scop în localitate spre a satisface marea dorință a locuitorilor din Arad dornici să cunoască plăcerile sborului.

Hramul bisericii din Gaiu-Arad

Arad, 12. — Printre alte obiceiuri a românilor dela granița de vest a țării trebuie să enumerăm și pe acelea ce se fac în diferitele ocaziuni, cum sunt hramurile bisericilor. Din bătrâni aceste frumoase datini au lăsat printre credincioși amintiri plăcute, iar păstrarea lor este mai mult decât laudabilă.

Am asistat cu multă plăcere la serbătorirea hramului bisericii din suburbia Gaiu, locuită în mare majoritate de români.

Festivitățile acestui hram au început printr'un serviciu religios, celebrat de 3 preoți, veniți din alte subcentre locale, ca să dea evenimentului un fast și mai mare.

Populația a umplut biserica, iar cei ce n'au putut pătrunde înăuntru s'au mulțumit să asiste la rugăciuni și pe dinafară. După terminarea slujbei religioase, s'a procedat la înconjurul bisericii, copiii mergând în ordine și purtând drapelul bisericestii și cântând cântece religioase. Femeiile și bărbății au purtat și ei câte un prapore bisericesc, iar preoții au citit evangheliile și rugăciuni pentru cei morți și pentru cei vii, rugându-se cu evlavie pentru cărmuitorii țării.

În fața celor trei preoți un credincios, cu lumânarea în mână purta pe brațe un imens cozonac — jertfa aduse Sfântei Marie — purtătoarea de grijă a credincioșilor și ocrotitoarea bisericii.

După terminarea înconjurării de trei ori a bisericii, în fața principală a lăcașului sfânt s'au cântat mai multe cântece și s'a făcut iarăși un scurt serviciu religios. La terminarea slujbei a vorbit celor prezenți părintele Tătaru despre credința în Dumnezeu și despre tradiția poporului român prin datini bisericesti. Apoi a urmat împărțirea de către preotul local, părintele Ionescu a anaforei, ce a fost luată din cozonacul care a fost sfânt. În partea a doua a programului s'a desfășurat un foarte reușit festival artistico-religios, cu contribuția elevilor dela școlile primare, conduși de harnicul preot, părintele Ionescu, un adevărat părinte sufletesc al suburbiei. În fața bisericii a fost instalată o tribună, unde s'a jucat piesa religioasă „Fiul Rătăcitor” de dr. Ștefan Ciocianu, prologop, care a fost ascultată cu foarte

multă evlavie de un numeros public, printre care am remarcat prezența a mai multor ofițeri și soldați.

Merită un cuvânt de laudă nu numai cel ce a organizat această frumoasă festivitate, ci toți copilașii care și-a dat truda de a reprezenta piesa amintită mai sus. Dăm aci numele diletanților copilași. Iată-i: Ecaterina Fericeanu, conducătoarea corului, Creța Olga, Miner-va Jurju, Ana Moș, Florica Munteanu, Ecaterina Moș, Dorina Moțocan, Liviu Fericeanu, Iulian Pop, Stela Panaiut, Valeriu Fericeanu, Cornelia Ilin, Maria Păcurariu, Anica Arsenov, etc. etc.

Serviciul religios a fost celebrat de preoții Ionescu parohul din Gaiu, dr. Felea, profesor la Academia teologică și Tătaru, parohul din suburbia Bujac. Răspunsurile corale au fost date de corul elevilor dela școala primară din Arad-Gaiu.

Menționăm aci munca frumoasă ce o depune părintele Ionescu pentru ridicarea sufletescă a parohiei din Gaiu și a enoriașilor incredințați S. Sale spre păstorie.

Serbătorirea hramului bisericii din Arad-Gaiu este un act de solidaritate românească și o afirmare religioasă demnă de reținut.

Citiți și răspândiți ziarul „DACIA”

TEATRUL COMUNAL

Sâmbătă 23 Septembrie ora 9, seara

Sub înaltul patronaj al Excelenței Sale Dl. Dr. A. ex. Marta
Rezident Regal al Ținutului Timiș

Sedința Literară dată de marele romancier

IONEL TEODOREANU

despre:

Cum am scris Medelenii

Biletele de pe acum la Librăria Cartea Românească și Sala Teatrului

Crima din Str. Brâncoveanu

O dușmănie veche se isprăvește 'n sânge, lângă o cârciumă din colonia Schnapp

Timișoara, 12. — Trecătorii din str. Brâncoveanu au fost alaltăcri dimineața matorii unei scene groaznice.

Un om a fost ucis în plină stradă, în fața cârciumei Grünberg, dela întretăierea străzilor Mureș și C. Brâncoveanu.

Eroii acestei drame sunt doi vechi dușmani, cari nu s'au împăcat decât prin moarte.

Asasinul Francisc Molnár, paznic de noapte la fabrica textilă Herzog, din Calea Șagului, domiciliat în colonia Schnapp.

Victima: Dionisie Raucianski, de 41 ani, vopsitor, domiciliat în str. Brâncoveanu 122.

Crima s'a săvârșit în dimineața zilei de 10 Septembrie, la orele 7, în următoarele împrejurări:

Paznicul de noapte Molnár se întorcea dela fabrică, întâlnindu-se în drum cu soția victimei, care se ducea la piață.

Pe când ei vorbeau, Raucianski iese din cârciumă în stare de ebrietate.

Soția lui, cunoscând dușmănia pe care o nutrea împotriva paznicului, a oprit cu el de vorbă, iar celălalt a luat-o înainte.

Dar acesta n'a vrut să stea pe loc și s'a dus după vechiul lui dușman, luându-se cu el la ceartă și începând să-l lovească peste cap cu pumnii.

Paznicul, care ducea în spate un sac și s'a întors și scoțând briceagul l-a împuns pe agresor în abdomen. Dar două lovitură de briceag i-a fost fatală. Raucianski a fost străpuns în inimă și a căzut în stradă, într'un lac de sânge.

Până la sosirea salvării, victima a rămas cetat din viață.

Criminalul Molnár a fost arestat înaintat chesturii, care cu actele dresate l'a trimis parchetului, unde cazul a fost deferit cabinetului II instrucție.

Cu facerea cercetărilor preliminare a fost delegată poliția din cartierul Elisabetin.

Știri mărunte dela Arad

— I-a luat inelul. Un caz care iese din comun și care nu poate trece drept o infracțiune obicinuită este și acela adus la cunoștința chesturii poliției locale de către d. Zeiner Alfred din strada Crișan 5, care a reclamat pe un „prieteni” căruia i-a împrumutat un inel de aur și cu pietre scumpe în valoare de 5 mii lei, pe care numita cunoștință nu mai vrea să-l restituie. S'a deschis o anchetă pentru a se preciza răspunderile, fiind invitat „și amabilul prieten” să clarifice cum și stă chestiunea cu inelul valoros.

— Băiat călcat de mașină. Un accident de circulație s'a întâmplat în suburbia Micalaca în următoarele împrejurări. Dinspre comuna Ghioroc venea în goană spre Arad mașina ce purta numărul 515, condusă de șoferul Viorel Ștefan, care a lovit pe băiatul Motorca Ștefan în etate de 13 ani tocmai în momentul când acest copil traversa drumul. Din spusele martorilor se pare că neastâmpăratul băiat a treversat dru-

mul ca să arate prietenilor săi cât de el de isteț și cum poate face o bravură trecând prin fața mașinei. Rănile băiatului, suferite din cauza acestui accident de circulație nu sunt prea însemnate. S'a deschis o anchetă.

— Conscrierea copiilor sub 7 ani la Arad. De câteva zile în localitate se face conscrierea copiilor sub etatea de 7 ani care în cazul unui conflict armat ar urma să fie puși în siguranță. Din informațiunile primite aflăm că acele persoane care nu doresc să-și înscrie copiii sub doi ani — pe tablourile ce sunt în curs de întocmire, au toată libertatea să procedeze după bunul lor plac. În schimb însă copiii între 2 și 7 ani sunt obligați să fie introduși pe aceste tablouri, care vor fi evacuați fără părinți în speță mame. Cei sub etatea de 7 ani pot fi însoțiți și de mamele lor. Măsură aceasta este luată de autoritățile locale, în conformitate cu dispozițiile ferurilor superioare.

MICA PUBLICITATE

Folosiți mica publicitate a ziarului „DACIA”
Costul unui cuvânt este 1 leu, minimum 10 cuvinte

Var cea mai bună calitate, vinde 100 kg., 135 lei. Francisc Rosenberg, IV., Str. Gării, colț cu Str. Barișiu. Telefon 12—53.

Doză elevi sau elevi primesc cu toată înțineria. A se adresa: Alexandrina Balaș II., Str. Joffre Nr. 10.

PROFESOARA DIPLOMATĂ prepară în ore particulare limba germană, engleză, franceză, latină, greacă și română, deasemenea și stenografia română și germană. Circ. III, Bulev. Carol I. No. 7, etaj II, usa 9.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea au le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj I 2.

Comitetul Școlar al Liceului „Decebal” din Deva

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 15 Septembrie 1939, ora 17 se va ține în cancelaria Secretariatului a liceului „Decebal” din Deva, str. Reg. Maria No. 10 licitație publică pentru procurarea de:

1. Carne și derivatele sale.
2. Lapte și derivatele sale.
3. Pâine și făină.
4. Coloniale.
5. Tăierea lemnelor de foc.

Licitarea se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilității publice, regulamentul O. C. L. și normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iulie 1931 și instrucțiunile Minis. Educației Naț.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă oferta și garanția de 5 la sută din valoarea furniturilor oferite, iar oferta se va face numai în conformitate cu caietul de sarcini, care pot fi văzute în fiecare zi dela ora 10—12 în cancelaria liceului „Decebal” din Deva.

Deva, la 12 August 1939.

Președinte ss. Dr. Gh. Drăgan.

Secretar ss. Liviu Sirca director.

SPORT

Rezultatele sportive de Duminică

Divizia Națională A.

Juventus-Sportul Studențesc
3:3 (3:1)

Singura partidă în această categorie s'a disputat la București și s'a soldat cu un draw echitabil, prin goalurile marcate în ordine de Dumitrescu, Oană, Sony Niculescu și G. Popescu.

În urma acestui rezultat clasamentul are următoarea înfățișare:

Clasamentul Div. A

Rapid	1	1	0	0	6	0	2
Venus	1	1	0	0	3	0	2
Ripensia	1	1	0	0	3	0	2
Jarpați	1	1	0	0	2	0	2
CAMT	1	1	0	0	3	2	2
Victoria	1	0	1	0	0	0	1
Un.-Tricolor	1	0	1	0	0	0	1
Sp. Stud.	2	0	1	1	5	6	1
Juventus	2	0	1	1	3	6	1
UDR	1	0	0	1	0	2	0
AMEFA	1	0	0	1	0	3	0
Gloria CFR	1	0	0	1	0	6	0

Divizia Națională B

Arad: Chinezul—Gloria 6:5 (3:2).
Au marcat: Thierjung(3), Bajusz (2), pentru Chinezul și Fritz(2), Wetzer III (în poartă proprie), Igna și Șiclovan pentru Gloria.

Lugoj: Vulturii—Sparta 4:0 (0:0).
Au marcat: Hambalco, Popescu și Jurca
Timișoara: Electrica—Mica 1:0 (1:0). Match dur, care a revenit timișorenilor datorită golului marcat de Biro.
Lupeni: Minerul—Simeria CFR 2:0 (0:0). Au marcat: Sebök și Roth.

Turnu-Severin: Jiul—CFR Turnu-Severin 2:1 (1:0). Au marcat: Kovács (2) pentru oaspeți și Jeszenszky pentru gazde.

Clasamentul Seriei II

Vulturii	2	2	0	0	6	1	4
Electrica	2	2	0	0	3	1	4
Chinezul	2	2	0	0	11	6	4
Minerul	2	1	1	0	2	0	3
Jiul	2	1	1	0	2	1	3
Mica	2	1	0	1	5	2	2
Gloria	2	0	0	2	6	8	0
CFR Severin	2	0	0	2	2	7	0
Simeria	2	0	0	2	1	4	0
Sparta	2	0	0	2	1	9	0

Arad:

Astra—Întelegerea 1:0 (0:0).
S. G. A.—Gaiana 6:1 (3:1).
C. A. A.—Banatul 7:2 (4:0).
Olimpia—Transilvania 2:0 (1:0).
Unirea—Titanus 0:0.
Crișana—Tricolor 6:0 (4:0).

Juniori

CAA—Gloria 1:0.
Olimpia—Unirea 8:1.
Hakoah—Întelegerea 9:1.
Titanus—Crișana 6:1.
S. G. A.—Tricolor 6:0.

CAMPIONATUL NAȚIONAL DE ATLETISM

Eri au continuat întrecerile pentru campionatul național de atletism, cari s'au soldat cu următoarele rezultate:

110 garduri: Maesciuc (Dragoș Vodă) 16.1 sec.
400 m: Kiss (CAC) 50.5 sec.
10.000 m: Dinu Cristea (St. Român) 32:12. Record național.
400 arduri: Maesciuc 57.8.
1500 m: Kiss (CAC) 4:06.5.
Disc: Havaletz (Metropola) 45.22 m.
Prăjina: 1. Dragomir (Recas) 3.40 m,
2. Neumann (Rapid) 3.40 m

În celelalte serii:

Oradea-Mare: CAO—Craiu Iovan 4:1 (2:0).

Carei Mari: Universitatea—Victoria 5:3 (3:1).

Satu-Mare: Crișana—Olimpia 6:1 (4:0).

Târgu-Mureș: Mureș—Astra 7:1 (4:1).

Cernăuți: Dragoș-Vodă—Dacia Unirea 7:3 (2:1).

București: Turda—Muncitorul 5:1 (3:1).

Tighina: Macabi București—Traian 1:0 (0:0).

Iași: Tricolor—Victoria 8:0 (3:0).

Chișinău: AS Constanța—Sporting 4:3 (2:2).

Brăila: Franco Română—Ferroemal 3:1 (3:1).

Ploiești: Prahova—Doc 3:2 (0:1).

Oltul—Monopol 3:0 (2:0).

Matchuri amicale

București: Venus—Rapid 2:2 (0:0).

Reșița: UDR—Ripensia 7:4 (4:1).

Timișoara: CAMT—Victoria 10:0 (4:0).

Arad: AMEFA—Hakoah 8:0 (6:0).

Categoriile inferioare

Timișoara:

Campionatul districtual cat I

Kadima—Rapid 2:1 (1:1).

Fratelia—Jandarmi 2:0 (1:0).

Patria—Vulturii 3:1 (2:0).

Banatul—Bohn Forfait.

Categoria II

Fortuna—Ancora 4:0 (1:0).

Circ. III—Dura 1:0 (0:0).

Cultura—Freidorf 0:0

Juventus—CSHN 3:2 (0:0).

Campionatul jun'orilor

Categoria I

CFR—Chinezul 8:0 (1:0).

Banatul—CAMT 1:1 (1:1).

Dura—Vulturii 2:2 (1:1).

Rapid—Kadima 5:2 (2:0).

Ripensia—Progresul 6:2 (2:0).

Electrica—Fratelia 7:1 (5:0).

Categoria II

CFR II—Vulturii II 17:0 (4:0).

Progresul—Juventus 5:1 (3:0).

Freidorf—Rapid II 4:2 (2:0).

Pe drumuri noi

În acest an Federația Română de Football Asociație ne-a procurat mai multe surprize foarte plăcute.

În primul rând s'a inaugurat un sistem nou, chemat să lanseze, sub ochii îndrumători ai mai multor specialiști, tineretul, pentru care s'a organizat tabăra juniorilor.

În al doilea rând prin birourile federației a început să sufle un vânt de purificare, chemat să redea încrederea tuturor în corectitudinea activității birocratice.

Și în fine am ajuns să vedem realizat cel mai important deziderat al fotbalului românesc: înființarea școlii de antrenori de football. În aceasta privință Președintele Federației, d. general Gabriel Marinescu a făcut un bine atât de mare acestui sport, încât nici nu se poate încă închipui tot ansamblul de repercursiuni pe care aceasta, de mult râvnită, instituție o va avea asupra fotbalului românesc.

Programul complet al cursurilor și mai ales seriozitatea care se impune din capul locului sunt garanții, că școala de antrenori va putea îndeplini cu prisosință rolul pentru care a fost creată, iar marele gol, lipsa de antrenori, atât de mult resimțit în football, va înceta de a încetășa progresul sportului cu balonul rotund.

O declarație a primului ministru japonez:

Războiul din Europa a izbucnit din cauza unui calcul greșit al dlui Hitler

TOKIO, 12 (Rador). — Primul ministru generalul Abe a declarat că Japonia examinează chestiunea unei reajustări a relațiilor sale cu puterile străine. Japonia nu va șovăi de a deschide din nou conversațiunile cu Anglia, dacă

Marea Britanie dă dovadă de sinceritate. Primul ministru a subliniat că Japonia nu va interveni în conflictul european. Din cauza unui calcul greșit al d-lui Hitler — a spus generalul Abe — a izbucnit război în Europa.

Scurte telegrame

externe

Buxelles, 12 (Rador). — Comitetul statelor Oslo a ținut prima sa ședință azi Luni dimineața sub președinția d-lui Spaak, ministrul de externe al Belgiei. S'a început studiul unui memoriu înaintat de guvernul englez despre articolele și produsele considerate de guvernul englez ca oprite la transport direct sau indirect cu destinația Germania.

Londra, 12 (Rador). — D. Anthony Eden a vorbit aseară la Radio, la orele 21.15 ora engleză.

Paris, 12 (Rador). — Mareșalul Petain, ambasadorul Franței în Spania a avut Luni dimineața consfătuiri cu d-nii Daladier și Bonnet.

Stockholm, 12 (Rador). — Guvernul a dat un nou decret, interzicând exportul și pentru minereul de fier, lemnul, pasta de lemn, hârtia pentru ziare, ferrosilicații, șinele de fier și oțel laminate.

Paris, 12 (Rador). — Consulul Franței din Danzig, care a fost deținut mai multe zile la Königsberg, a sosit la Riga.

Moscova, 12 (Rador). — Agenția Tass desminte știrile publicate de unele ziare străine, că Litvinov ar fi fost arestat și împușcat.

Burgos, 12 (Rador). — Generalul Franco a decretat dizolvarea consiliului național al falangei spaniole. Noul consiliu va fi numit curând.

Paris, 12 (Rador). — Monitorul oficial de Luni publică un decret relativ la circulația francezilor și străinilor în timp de război. Decretul prelungeste până la 20 Septembrie 1939 termenul înăuntrul căruia sunt aplicabile dispozițiile în vigoare relative la circulația francezilor și străinilor. Se știe că acest termen fusese întâi numai de șase zile dela data mobilizării.

UN AVION GERMAN A ATERIZAT ÎN LITUANIA

Kaunas, 12 (Rador). — Un avion german de recunoaștere a aterizat pe teritoriul lituanian în apropiere de Jurbarkas în ziua de 10 Septembrie. Pe bordul avionului se găseau un locotenent și un sublocotenent. Ambii aviatori germani au fost internați într-o tabără de concentrare. Aparatul a fost sechestrat de autoritățile militare.

NAFAȚEȚI SOCIETATEA DE LOTERII DE STAT

LA 15 SEPTEMBRIE

CÂND NE LOZIM ÎNTR-UN MILIONAR

DE STAT PUTEȚI DEVENI MILIONARI

LOTERIA DE STAT

Nu uitați să treceți printre ele și surpriza pe care v-o poate aduce UN LOZ AL LOTERIEI DE STAT, cumpărat dela colectura preferată de D-voastră.

Harta regiunii frontului de Est

INFORMATIUNI

Istoricul zilei

— In 13 Septembrie 1521, a murit Voievodul Munteniei Neagoe Basarab, acela care a zidit istorica mănăstire dela Curtea de Argeş.

— La 13 Septembrie 1793 Polonia a fost împărţită pentru a doua oră între Ruşi şi Prusied.

— In 13 Septembrie 1848 zbirii maghiari au omorât 23 români din Lunca.

— In ziua de 13 Septembrie 1848 la Bucureşti s'a dat lupta din Dealul Spierei, între compania de pompieri comandată de Căpitanul Zăgănescu şi armatele Turceşti comandate de Fuad Paşa.

— In 13 Septembrie 1872 a avut loc înmormântarea marelui erou Avram Iancu.

P. C. Milos.

— D. col. Madancovici, comandantul gărzilor naţionale F. R. N. din ţinutul Timiş, a inspectat în cursul zilei de Luni organizaţia gărzilor din judeţul Arad. Lucrările de constituire făcute recent în acest judeţ sunt perfect puse la punct, aşa încât gărzile funcţionează în conformitate cu instrucţiunile şi ordinea date.

— Noul subdirector al Băncii Româneşti din Timişoara. Direcţiunea generală a Băncii Româneşti a numit în postul, devenit vacant prin numirea ca director la sucursala Satu Mare a d-lui Dr. Julian Potra, de subdirector la sucursala Timişoara pe dl. Aurel Petrovici, până acum prim-procurist al sucursalei. Dl. Aurel Petrovici este timişorean de naştere, are 38 ani şi a făcut strălucite studii superioare în Franţa, obţinând diploma de Inginer comercial. Dsa e în serviciul Băncii Româneşti dela înfiinţarea sa cursalei, din 1920. Dl. director col. Ed. Giurcăneanu a câştigat în persoana noului subdirector un strălucit secund.

— Tratatul muncitoreşti. Eri s'a început tratativele pentru apărarea conflictului de muncă dela minele Căine-Brad şi încheierea unui nou contract colectiv de muncă, care a fost denunţat de către muncitorii odată cu cererea de majorare a salariilor. Breasla este reprezentată, în ducerea tratativilor prin d. senator Petru Mihail.

— Delegaţii A. C. T.-ului timişorean s'au napoiat dela Timişul de sus. D. prof. Vasile Tudose, secretarul Asociaţiei Creştine a Tinerilor, filiala Timişoara şi d-nii comandanţi străjieri Constantin Uroşeviteanu, I. Sala Cioca şi Mircea Cocolin, cari au participat la instruirea dela Timişul de sus a comandanţilor străjieri ai A. C. T.-ului, s'au napoiat la Timişoara. La Timişul de sus, după cum se ştie, s'au desbătut diferite probleme de educaţie şi de activitate străjierăscă a tineretului muncitoresc.

— Transferare. D-na dr. Eugenia Naghel, medică veterinară la circumscripţia Jimbolia, a fost mutată, la cerere, la abatorul municipiului Bucureşti.

— Măsuri împotriva reclamelor nereglementate. Serviciul tehnic al municipiului Timişoara a făcut o adresă către primărie, în care arată că pe multe edificii s'au pus în ultimul timp table de reclame nereglementate, lipite pe stâlpi de lemn sau de fier, sau numai propiite de edificii. Serviciul tehnic a cerut să se ia măsuri împotriva acestor soi de reclame, ca şi împotriva negustorilor cari mai nou au început să-şi etaleze marfa pe trotuare.

— Un local pentru A. C. T. filiala Timişoara. D. prof. Vasile Tudose, secretarul Asociaţiei Creştine a Tinerilor, filiala Timişoara, s'a prezentat Luni după masă în audienţă la d. primar dr. Emil Ţieranu, cu o adresă prin care primăria a fost solicitată să pună la dispoziţia filialei timişorene a A. C. T.-ului un local pentru birou. Adresa a fost iscălită de d. ministru ing. I. Bujol, preşedintele A. C. T.-ului.

— Starea civilă. Născuţi: Stela Latter, Dolna Stănescu, Marian Rabinovici, Gh. Don, Juliara Don, Ioan Czunga, Ioan Hugel. — Morţi: Emeric Bernart muncitor C. F. R. 47 ani, Rusalin Baia 3 ani, Mihai Zimmermann servitor agricol 47 ani, Elena Tulvegyin 57 ani, Dionisie Raicsanszki lucrător 40 ani, Juliana Rozsa 63 ani, Elisabeta Rothstein 77 ani, Const. Bălţeanu lustrator 55 ani, Alexandru Ciuca elev 12 ani, Elisabeta P.: pp 16 ani, Mihai Wendel 3 luni.

— Ciocnire între un automobil şi un biciclist. Automobilul Nr. 2051 condus de şoferul Pavel Guiyas, a lovit pe Zaharia Moisescu angajatul „Salvării”, care trecea cu bicicleta pe Bul. I. G. Duca. Biciclistul a fost rănit la ambele picioare, iar bicicleta s'a ales cu grave avarii, fiind strivită de un stâlp de telegraf, care a fost doborât şi el, în cursul puternicei ciocniri.

— Scandalagiu înaintat poliţiei. Individul Ştefan Hegedüs, din str. Pop de Băseşti 37, a fost înaintat poliţiei, pentru faptul că fiind în stare de ebrietate, a provocat scandal public, pe o stradă din cartierul Cetate.

— Hoţ de piele. Eri după amiază la orele 5, a fost înaintat poliţiei locuitorul Ion Benedi, din Calea Girocului, în etate de 34 ani, fiind acuzat că a furat pielea, dela fabrica „Ideal” din cartierul Fabrică.

— I-a dat cu sifonul în cap. Locuitorul Mihai Răguşilă, din str. Lunei 13, trecând prin parcul Regina Maria a fost lovit în cap cu o sticlă de sifon, de către Radu Botca cu dom. în str. Petre Tegle 2. Cazul a fost denunţat poliţiei, care întreprinde cercetările de rigoare.

— Bătut de un necunoscut. În faţa cărciumei Spitzer, de lângă cimitirul Ion Loni, domiciliat în str. Ranetti 12 a fost atacat de un necunoscut, care l-a bătut sângeros. Victima agresivii s'a ales cu tăieturi la faţă. Poliţia cercetează cazul.

— Incendiu localizat. Eri noapte la orele 1, o grindă care rămăsese din fosta fabrică de mobile Ecker a luat foc, în împrejurări cari n'au putut fi stabilite. Pompierii chemaţi în grabă, au reuşit să localizeze focul. Cazul se cercetează.

— Furt la o lemnaşrie. Eri după amiază, indivizii necunoscuţi s'au introdus cu chei potrivite în biroul depozitului de lemne al lui Braun Iacob, din Bul. Carol 81, de unde au furat un ceas de aur în valoare de 2000 lei.

Cazul e în cercetarea poliţiei.

— Dr. Hirsch Alexandru, specialist în boli de piele, venerice urinare şi-a reluat consultaţiile. Raze röntgen (x) şi ultrascurte. Bul. Ferdinand, Casa Palace. Tel. 24-26.

— Au spart geamurile unei cărciumi. Comisarariatul de poliţie din Iosefin, a înaintat chesturii pe indivizii Nicolae Puklas şi Alexandru Balint. Numiţii fiind în stare de beţie, au spart geamurile cărciumei din splauk Müller Guttenbrun 16, provocând un enorm scandal.

— Sinuciderea unui bătrân din Tomnatic. Eri la orele 11 a. m., agricultorul Jac Petru, în vârstă de 68 ani, din comuna Tomnatic, judeţul Timiş-Torontal, profitând de lipsa familiei de acasă şi-a pus capăt vieţii spânzurându-se. Se pare că bătrânul suferea de o boală incurabilă. La locul sinuciderii s'a prezentat medicul circumscripţiei, care a stabilit că nu sunt bănueli de crimă. Cazul a fost anunţat parchetului, care a autorizat înmormântarea. Sinuciderea bătrânului a provocat o profundă impresie.

— Reconfirmarea mandatului de arestare a şefului bandei de falsificatori de permise pentru şoferi. Tribunalul local a reconfirmat mandatul de arestare al lui Wolberg Ernest, şeful bandei falsificatorilor de permise de circulaţie pentru şoferi. Apărătorul acuzatului, a făcut apel, întrucât mandatul a devenit caduc.

— Examenle de origenţă, la Cursurile Profesionale pentru ucenici din Timişoara, se ţin în ziua de 14 Septembrie a. c. (Joi) la orele 8 a. m. Toate ucenicile, care au cerutat cursurile şcolii de ucenice în anul şcolar precedent şi au obţinut nota insuficient la una sau două materii, se vor prezenta la aceste examene de origenţă, la cea de neprezentare vor fi declarate nepotente.

Inscrierile încep în ziua de 20 Septembrie a. c. şi durează până la 1 Octombrie. Cursurile vor începe în 1 Octombrie 1939.

Surorile de ocrotire şi importanţa lor în viaţa Statului nostru

La Timişoara va lua fiinţă în toamna aceasta o şcoală pentru pregătirea surorilor de caritate

Timişoara, 12. — Astăzi mai mult ca oricând este nevoie de a arăta tuturor rolul covârşitor de care-l are sora de ocrotire în viaţa unei familii.

Această instituţie românească din sânul căreia au eşit surorile de ocrotire şi surorile de caritate, s'a înfiinţat la Cluj în anul 1919, din frumoasa iniţiativă a d-lui dr. Iulu Moldovan, profesor universitar, pentru a contribui prin aceste alese elemente la refacerea ţării noastre. Instituţie de o desăvârşită importanţă, care a avut menirea de a veni în ajutorul româncăţii din ţinuturile noastre, dând îndrumări şi sfaturi celor lipsiţi şi necăjiţi, alinându-le durerile şi suferinţele.

În ultimul timp din cauza unor împrejurări vitrege instituţia acesta fost cam neglijată. Astăzi începe iarăşi să se dea importanţa cuvenită. Autorităţile competente din întreaga ţară, se străduiesc să se ocupe mai intens de această instituţie, contribuind cu toate puterile pentru menţinerea şi dezvoltarea ei.

În ţinutul Timiş nefiind o astfel de instituţie, cei în drept au luat măsuri să se înfiinţeze şi la Timişoara o şcoală de surori de ocrotire şi surori de caritate.

Inspectoratul Sanitar al ţinutului Timiş, în fruntea căruia se găseşte d. dr. Buteanu, inspector general sanitar, a hotărât ca această şcoală să se înfiinţeze cât mai curând, începându-şi cursurile chiar în toamna anului acesta.

Condiţiunile de admitere în şcoală sunt următoarele: Elevele vor fi primite în baza unei cereri, la care vor anexa următoarele acte: a) Actul de naştere, prin care să dovedească vârsta admisibilă, minimă 18 ani şi maximă 35 ani. b) Certificatul eliberat de comuna de origină, prin care să dovedească cetăţenia română. c) Certificat şcolar prin care să dovedească absolvirea a cel puţin 4 clase secundare sau o altă şcoală echivalentă, de preferinţă absolvente a şcolilor normale. d) Certificat prin care să dovedească starea de sănătate, eliberat de un medic al Statului. e) Certificat de moralitate, eliberat de preotul unde candidata a domiciliat în ultimul timp. f) Consimţământul scris al părinţilor sau al tuturilor legale.

Cererea cu actele acestea va fi înaintată Inspectoratului General Sanitar, din Timişoara, până la 20 Septembrie 1939.

Şcoala va putea fi frecventată şi de eleve externe.

În internatul şcolii se vor primi eleve cu plată şi bursă. Alte lămuriri se pot primi la Inspectoratul Sanitar.

Absolventele acestei şcolii cari se vor numi surori de ocrotire şi au un rol foarte important, fiind trimise drept plonere în toate părţile ţării pentru a duce lumină şi învăţătură sănătăţii în satele cele mai îndepărtate.

Iată cum şi studiile ce le fac surorile de ocrotire la această şcoală: Anatomie, Fiziologie, Igienă socială, Igienă generală, Igienă alimentară, Igienă mintală, Igienă şcolară, Igienă industrială, Sociologie, Chimie, Tehnica îngrijirii bol-

navilor, Psihologie, Pedagogie, Asistenţă socială, Bacteriologie, Patologie, Farmacologie, Maternitate şi Obstetrică, Pediatrie, Puericultură, Gospodărie, Eugenie, Biologie, Istoria nursingului, Venerologie, Legislaţie şi Administraţia sanitară şi de ocrotire, Fizioterapie etc.

Durata cursurilor, care până acum era de 3 ani, acum s'a redus la 2 ani.

Elevele bune sunt primite bursiere. După terminarea cursurilor, absolventele sunt numite imediat funcţionare de stat, în postul de surori de ocrotire. Salariul la început va fi de 3500 lei lunar. Afară de aceasta, mai au dreptul la locuinţă, lumină şi încălzit gratuit, din partea comunei. Salarul se măreşte din an în an.

Iată dar pe scurt însemnătatea acestei şcolii, precum şi foloasele şi drepturile ce se dau acelor ce urmează aceste cursuri.

Este o chemare sfântă a tuturor fetelor noastre dela oraşe şi sate, mai ales a celor lipsite de mijloace să urmeze aceste cursuri, care pe lângă că au o deosebită importanţă în viaţa statului nostru, le asigură o situaţie frumoaşă şi omenească.

A fi soră de caritate este un lucru nobil. Mai întâi se cere mult suflet, sensibilitate, iniţiativă, devotament şi dragoste faţă de suferinţele pe care sunt chemate să le aline, răbdare şi înţelegere pentru rostul sublim al mamei, educând şi îngrijind copiii şi pe cei nevoiaşi.

Imbrăţişaţi cu tot sufletul şi dragostea voastră această şcoală, căci prin aceasta veţi fi de mare folos ţării noastre, contribuind mai mult decât oricare la refacerea şi înălţarea naţiunii române.

L. I. O.

Ştiri şcolare

— Examen de admitere la liceul românesc de fete „Notre Dame”. La liceul de fete românesc „Notre Dame” din Timişoara IV. Miercuri 13 Septembrie ora 8 dim. se dau examene de admitere în cl. I. Părinţii cari doresc să-şi înscrie fetele la această şcoală, indiferent de naţionalitate sau confesiune, se vor adresa la Direcţiunea Şcolii până la acea dată.

— La Inspectoratul Şcolar, se întocmeşte tabloul posturilor vacante dela secţiile minoritare, urmând ca numirile să se facă cât mai curând. Se vor numi normalişti absolvenţi ai Şcolilor normale de stat, cari posedă limbile de predare în secţiile respective, iar în lipsa acestora, se vor numi normalişti absolvenţi ai Şcolilor normale confesionale cum sunt Banaţia, Notre Dame etc.

— Invăţătorii români misionari, primesc în acest an un plus de salar de 50%.

— Domnii Inspectori Şcolari, cari sunt la posturi, au început deja să controleze în judeţe, începerea şi mersul învăţământului.

— Acolo de unde domnii învăţătorii sunt chemaţi la concentrare, vor fi înlocuiţi de către Preoţii satului, conform ordinului Sfintului Sinod, transmis prin Sfintele Episcopii.

— Inspectorul Şcolar al jud. Hunedoara, d. Const. Ghiţescu, fiind concentrat, locul dsaie este girat de d. subinspector de cancelarie d. Iosif Demea.

— La Arad d. inspector şcolar judeţean d. Const. Dogaru şi d. subinspector de Cancelarie Ion Gădea fiind concentraţi, locul dlor este ţinut de d. subinspector de control d. Iulian Furdul.

— D. subinspector de cancelarie Avram Căpriţa este concentrat.

CROITORIA pentru UNIFORME F. R. N. şi CIVILE execută comenzi prompt şi estin
MAGOLD
Timişoara II, strada 3 August 27

ULTIMA ORA

Situația pe front

Rezistența polonă se accentuează

Belgia a chemat noi rezerviști sub arme

Corpul diplomatic a părăsit Lublinul muțându-se la Kremenetz

Paris, 12 (Rador). — Havas transmite comunicatul oficial al marelui cartier francez, din dimineața zilei de 11 Septembrie, care are următorul cuprins: Noaptea a fost calmă în ansamblu. O înaintare locală a putut fi realizată de trupele noastre.

REZISTENȚA POLONĂ SE ACCENTUEAZĂ

Paris, 12 Rador). — HAVAS TRANSMITE: SE PARE CĂ REZISTENȚA POLONĂ SE ACCENTUEAZĂ ÎN REGIUNEA MĂDIE A VISTULEI, ÎN MLAȘTINELE ÎNCONJURĂTOARE ȘI PE RAUL SAN. ARMATA POLONĂ N'A ANGAJAT ÎNCĂ TOATE FORȚELE SALE PE ACEST FRONT.

INCERCUIREA ORAȘULUI GDYNIA

Berlin, 12 (Rador). — D. N. B. transmite: Incercuirea orașului Gdynia se continuă. Trupele germane au ocupat Neustadt și Putzig.

PRIZONIERII GERMANI NU ȘTIE DESPRE STAREA DE RĂZBOIU DINTRE ANGLIA, FRANȚA ȘI GERMANIA

Varșovia, 12 (Rador). — Havas: Prizonierii germani căzuți în cursul din jurul Varșoviei nu știu nimic despre starea de război ce există între Germania, Franța și Anglia.

AVION GERMAN ATERIZAT ÎN SPATELE LINIILOR POLONEZE

Berlin, 12 (Rador). — D. N. B. Un avion de bombardament german, fiind

Vapoare palestiniene plecate din Constanța au sosit la destinație

Constanța, 12 (SIR). — Autoritățile maritime informează, că cele două vapoare ale societății palestiniene maritime Lloyd „Har Zion” și „Miriam”, ambele sub pavilioane britanice, primul plecat din Constanța cu 130 pasageri, celălalt dela Dunăre cu mărfuri, au ajuns la destinație.

Aceste două vase surprinse de evenimentele internaționale și-au întârziat cu câteva zile cursa, dar ele continuă să deservească și mai departe linia maritimă pe care au navigat până acum.

Balonaș de cauciuc într-o comună din Bucovina, adus de vânt de pe frontul germano-polon

Dorohoi, 12 (SIR). — În comuna Miorcani-Dorohoi, locuitorii au găsit într-o grădină un balonaș de cauciuc având diametrul 30 cm. și purtând numărul-seria 56. Șeful dela postul de jandarmi a sosit la fața locului. A luat măsuri de pază a balonașului, înștiințând: Prefectura județului. A sosit apoi prefectul și comand. legiunii jandarmi, balonașul ridicându-se cu mari precauțiuni. Sunt probabilități că balonașul a fost adus de vânt de pe frontul germano-polon.

nevoit să aterizeze în spatele liniilor poloneze, alt avion german a venit în ajutor și după, ce a distrus avionul, a luat echipajul escadrilei, ambele putând ajunge la baza de plecare.

OPERATIILE MILITARE DIN CORIDOR SUNT TERMINATE

Berlin, 12 (Rador). — Dela Cartierul General al Fuehrerului se anunță că operațiile militare din Coridor pot fi considerate ca terminate.

CORPUL DIPLOMATIC PARASEȘTE LUBLINUL

Vilna, 12 (Rador). — D. N. B. anunță din Lublin, că majoritatea membrilor corpului diplomatic a decis părăsirea

orașului, plecând spre Kremenetz. **VOLUNTARI POLONI ȘI CEHI ÎN ITALIA**

Roma, 12 (Rador). — Stefani anunță că a început încadrarea primelor elemente destinate să formeze trei unități militare de voluntari poloni, cehoslovaci și austriaci.

BELGIA A CHEMAT SUB ARME NAOUI CONTIGENTE

Bruxelles, 12 (Rador). — AGENȚIA BELGA ANUNȚĂ CĂ MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE A CHEMAT SUB DRAPTEL NOI REZERVISTI PENTRU O PERIOADĂ DE INSTRUCȚIE.

Legea pentru recunoașterea breslelor

în discuția comisiei civile comerciale și penale a Parlamentului

București, 12 (SIR.) — Comisiunea Adunării Deputaților și Senatului pentru legislația civilă, comercială și penală întrunită azi sub presidenția d-lui senator Stoicescu, rectorul universității din București, participând și d-nii Argătoianu, consilier regal, C. Angelescu, vicepreședintele Adunării Deputaților, au luat în discuție legea pentru recunoașterea breslelor, înființarea consiliului național al breslelor și organizarea Camerelor profesionale. Au luat cuvântul d-nii: Petre Firic, deputat Elemer Gyöfas, senator și Garoflid.

Mare satisfacție la Londra pentru

Introducerea în război a Canadei împotriva Germaniei

Adesunea Indiei la cauza pentru care luptă Marea Britanie

În Noua Zelandă s'au constituit corpuri de voluntari

Ottava, 12 (Rador). — AZI A FOST PUBLICATĂ O PROCLAMAȚIE, ÎN CARE SE SPUNE CĂ ÎNCEPÂND DELA 10 SEPTEMBRIE, ÎNTRE CANADA ȘI REICH ESTE STARE DE RĂZBOI.

ESTE PENTRU PRIMA OARĂ CÂND CANADA DECLARĂ RĂZBOI. ÎN 1914, CANADA S'A MĂRGINIT SĂ REPRODUCA ÎN MONITORUL OFICIAL, DECLARAȚIA DE RĂZBOI A MAREI BRITANII.

SATISFACTIE LA LONDRA

Londra, 12 (Rador). — Manchester Guardian, în articolul său de fond de Luni dimineața, înregistrează cu cea mai mare satisfacție hotărârea Canadei de a intra în război contra Germaniei. Ziarul subliniază în special, entuziasmul canadienilor francezi. Deasemeni se atrage atenția cititorilor, asupra declarației făcută de Lapointe, ministrul justiției, cu privire la numeroase cere-uri de angajamente de voluntari pe care le primește guvernul canadian și asupra stirii publicată de „Montreal Star”, prin care se anunță că guvernul canadian, ar putea ușor să-și constituie o puternică armată, prin înrolări masive.

MESAGIUL REGELUI ANGLIEI CĂTRE INDIA

Simla, 12 (Rador). — Vice Regele Indiei a citit în fața adunării legislative, mesajul prin care Regele Angliei își exprimă satisfacția pe care i-a prilejuit-o adesiunea Indiei la cauza pentru care luptă Marea Britanie. Sunt convinși — spune mesajul Regelui George — că lupta întreprinsă de popoarele mele, ne putem bizui pe simpatia și sprijinul tuturor regiunilor Indiei în fața pericolului comun. Marea Britanie nu luptă pentru scopuri egoiste ci pentru principiul vital al viitorului neamului omenesc. Acest principiu este că relațiile între statele civilizate trebuie să fie călăuzite nu de forță ci de rațiune și de dreptate, pentru ca oamenii să poată trăi libere-

rați de teroarea războiului și să poată realiza fericirea și bună starea care trebuie să constituie temelie existenței neamului omenesc.

CORPURI EXPEDITOARE ÎN NOUA ZELANDA

Londra, 12 (Rador). — Ministerul informațiilor anunță că în Noua Zelandă

se vor constitui forțe militare voluntare și chiar un corp expediționar. Înrolarea voluntară se face pe un termen care va depăși cu 12 luni terminarea ostilităților. Pe de altă parte, colonia engleză Honduras și-a exprimat loialismul față de regele Angliei, pe când statele Baronte, Bande, Ancani și Cheva au oferit ajutorul lor efectiv.

Excelența Sa Dl. Dr. Alexandru Marla și Propaganda Românească

Excelența Sa D. Dr. Alexandru Marla, a binevoit a acorda înaltul său patronaj d-ului Ionel Teodoreanu deținătorul premiului Național de literatură.

Sâmbătă 23 Septembrie a. c. în sala Teatrului Comunal din localitate la ora 9 seara Ionel Teodoreanu, romancierul desăvârșit va expune publicului auditor creația lui cum am scris Medelenii.

Gestul Excelenței Sale Domnului Rezi-dent Regal, vorbește dela sine, marele iubitor al propagandei românești mai

ales în timpurile de astăzi, încurajarea și promovarea scriitorilor tineri de valoarea lui Ionel Teodoreanu înseamnă pentru noi Bănățenii înprospătarea și fletească de care se simțea atâtea lipsă.

De acord cu d. Mihail Ralea Ministrul Muncii care a spus: Ionel Teodoreanu ne a înălțat la un nivel dela care avem dreptul să fim pretențioși, el este astăzi cel mai reprezentativ, cel mai bogat, cel mai talentat prozator dintre tineri.

Atitudinea actuală a Italiei

Lucrări de pace pe de o parte, întărirea militară pe de alta

Paris, 12 (Rador). — Ziarul Le Temps publică un articol al corespondentului său din Roma, caracterizând atitudinea Italiei astfel: Lucrări de pace pe de o parte, întărirea militară pe de alta. Voința vădită a guvernului este de a menține, pe cât posibil, o atmosferă normală și o activitate regulată în comerț, transporturi, navigație, comerț și industrie. Zilele acestea, târgul internațional al Levantului își deschide porțile. La Bari, se inaugurează un mare apeduct. „Rex”, cel mai mare trans-

atlantic italian a părăsit Genus plecând la Newyork. Șoseaua Dancalie—Assab —Dessie a fost dată circulației, în cadrul unei manifestații solemne. Cursurile universităților și ale celorlalte școli se vor deschide în curând. Sforțările pentru menținerea și dezvoltarea comerțului cu străină-ate sunt însemnate, iar pe lângă toate acestea, ziarele publice un nou program de îmbunătățiri agricole.

„Să lucrăm și să tăcem”. aceasta este azi lozincă în Italia.